

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyně: a) **M. A. S.**, narozená X.,
b) nezletilá **Z. A. S.**, narozená X.,
obě státní příslušnost Pákistánská islámská republika

zastoupené advokátkou JUDr. Marií Myslílovou,
sídlem Celetná 557/10, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační
politiky,
sídlem Nad Štolou 4, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2022, č. j. OAM-331/ZA-ZA12-HA13-2021

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2022, č. j. OAM-331/ZA-ZA12-HA13-2021, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyním náhradu nákladů řízení ve výši 12 729,20 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobkyň.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhaly zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2022, č. j. OAM-331/ZA-ZA12-HA13-2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o žádosti žalobkyň o udělení mezinárodní ochrany tak, že se jim mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

II. Žalobní body

2. Rozhodnutí žalovaného je založeno na nedostatečných skutkových zjištěních stran země původu žalobkyň, když tento dostatečně nezjišťoval postavení křesťanů v Pákistánu, neprovedl důkazy (veřejně dostupné) o postavení křesťanů, jiných menšin a osob, na které byla vyhlášena fatva za rouhání podle práva šaría, osob souzených dle zákona o rouhání proti islámu. Žalobkyně však mají za to, že shromážděné podklady pro posouzení postavení křesťanů v Pákistánu jsou nedostatečné. Žalovaný činí z těchto podkladů nesprávné závěry stran postavení křesťanské menšiny, jeho závěry jsou ve vztahu k situaci žalobkyň a jejich rodiny irelevantní, neboť neberou v úvahu zjištěné skutečnosti, že na žalobkyni a) je vyhlášena fatva pro rouhání proti islámu a hrozí jí usmrcení dle práva šaría od třetích osob, jakož i trest smrti ze strany státu dle platného zákona o rouhání v případě soudního řízení, které má být na základě fatvy zahájeno. Závěry žalovaného zároveň neberou v úvahu, že manžel žalobkyně a) platil výkupné mešitě, že si žalobkyně a) musela změnit jméno, že nemohla vést běžný rodinný život, neboť museli často měnit místo pobytu, byla opakovaně napadena, téměř upálena, v důsledku přepadení potratila, byla unesena a propuštěna po zaplacení vysokého výkupného. Policie, které napadení oznámila, byla nečinná, naopak jim bylo policisty vyhrožováno.
3. Žalobkyně odkázaly na informace, které se týkají postavení křesťanů v Pákistánu. Vyplývá z nich, že náboženské menšiny jsou šikanovány, postavení křesťanů se po zpřísnění zákona o rouhání výrazně zhoršilo a zákon o rouhání neslouží k ochraně svobody vyznání, nýbrž výhradně k ochraně islámu, když i konstruktivně míněná kritika může vést až k trestu smrti, a to nejen soudním rozhodnutím, ale běžně také rukou radikálních muslimů. Ze zpráv Christian NEWS plyne, že křesťané jsou v Pákistánu terčem útoků již pro své vyznání a osoby, na které je vyhlášena fatva, jsou terčem trvale. Podle zpráv Hlasu mučedníků případy osob odsouzených podle § 265 zákona o rouhání k trestu smrti oběšením jsou často vedeny záští proti křesťanům a soudy nižších stupňů nevydávají osvobozující rozsudky. I křesťanka Asia Bibi, která byla po deseti letech věznění zproštěna obvinění podle zákona o rouhání, musela opustit Pákistán a požádat o azyl v Kanadě. Z usnesení Evropského parlamentu ze dne 29. 4. 2021 o zákonech o rouhání v Pákistánu vyplývá, že kvůli pákistánským zákonům o rouhání je pro náboženské menšiny nebezpečné projevat nebo se otevřeně účastnit náboženských úkonů. Dochází k dalekosáhlému zneužívání těchto zákonů a místo toho, aby chránily náboženské komunity, vedly tyto zákony k tomu, že se pákistánská společnost ponořila do všeobecného strachu.

4. Žalovaný vycházel ze závěru, že se jedná pouze o rodinnou záležitost žalobkyně, že problémy skončily s rozvodem švagra se sestrou manžela žalobkyně a), pro který však nemá v spise žádný podklad. Rodinná situace žalobkyně, resp. smíšená rodina manžela žalobkyně a), byla pouze spouštěčem. Závěr žalovaného je v rozporu s obsahem spisu. Spis dokládá jak vyhlášení fatvy na žalobkyni a), tak soustavné útoky, pronásledování žalobkyně a) a vydírání její rodiny ze strany třetích osob z mešity v důsledku obvinění z rouhání a vyhlášení fatvy na žalobkyni a), také hrozbu dle čl. 295 zákona o rouhání proti islámu, ve znění z roku 1986, platného v Pákistánu. Za snižování islámu, zneuctění Koránu a Mohameda hrozí trest smrti. Vyhlášení fatvy na žalobkyni a) není aktem rodinného práva. Skutečnost, že osobou, která žalobkyni a) udala za rouhání proti islámu, byl tchán žalobkyně a), z vyhlášení fatvy muftím mešity v Rawalpindi nečiní rodinnou záležitost. Žalobkyně a) se nemohla obrátit na policii, neboť hrozí, že ji zadrží a bude souzena podle oddílu 295 B a C trestního zákoníku pro rouhání proti islámu.

5. Žalovaný zjištěný skutkový stav nesprávně vyhodnotil, když žalobkyně a) splňuje předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu, neboť skutečnosti, které v řízení o své žádosti uváděla, je nutno hodnotit tak, že měla a má odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodu náboženského vyznání a vyhlášení fatvy na její osobu jako příslušníka křesťanské menšiny. Žalobkyně odkázaly na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 86/2008-101, v němž Nejvyšší správní soud v podobném případě shledal, že hrozící pronásledování ze strany náboženských fanatiků lze kvalifikovat jako azylově relevantní. Nejvyšší správní soud v daném případě shledal, že neudělení mezinárodní ochrany z důvodu nevyužití zákonné možnosti stěžovat si na postup policie, bylo za daných okolností, když představitelé veřejné moci nejsou ochotni poskytovat ochranu osobám pronásledovaným z náboženských důvodů, v rozporu se smyslem § 2 odst. 7 zákona o azylu, ve znění účinném do 20. 12. 2007. Dále žalobkyně poukázaly na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003-89, dle něhož musí správní orgán často rozhodovat v důkazní nouzi, přičemž je nutné při hodnocení důkazů vzít v úvahu také způsob výkonu státní moci v zemi původu. Poukázaly také na rozsudek Vrchního soudu Austrálie Minister for Immigration v. Haji Ibrahim ze dne 26. 10. 2000 [2000] HCA 55; 204 CLR 1; 175 ALR 585; 74 ALJR 1556 (dostupný z: <http://www6.austlii.edu.au/cgi-bin/viewdoc/au/cases/cth/HCA/2000/55.html>).
6. Žalovaný zjištěný skutkový stav nesprávně zhodnotil, když žalobkyni a) neudělil mezinárodní ochranu ve formě doplňkové ochrany. Žalobkyni a) by v případě návratu do Pákistánu hrozilo nebezpečí vážné újmy v podobě nelidského či ponižujícího zacházení nebo potrestání dle zákonů o rouhání. Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, dle něhož „reálným nebezpečím“ nelidského a ponižujícího zacházení nutno rozumět, že „*ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho*“.
7. Rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, neboť se v jeho odůvodnění správní orgán dostatečně nevypořádal se skutečnostmi tvrzenými žalobkyní a). Odůvodnění obsahuje pouze obecné formulace o právním postavení křesťanské menšiny v Pákistánské islámské republice a nereaguje na konkrétní zjištění a tvrzení v řízení o žádosti žalobkyň.
8. Žalobkyně a) neměla možnost podrobně vypovědět, otázky jí byly tlumočeny tlumočnickem do jazyka urdu, avšak byla tlumočnickem opakovaně upozorňována na nutnost hovořit stručně, nebyla poučena o možnosti právního zastoupení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zopakoval, že situace příslušníků náboženských menšin v Pákistánu rozhodně není ideální, tito se v zemi původu mohou potýkat s řadou problémů. Žalobkyně však nesplňují podmínky pro udělení azylu a doplňkové ochrany, neboť nevyužily všechny zákonné prostředky ochrany, které jim nabízí země původu.

IV. Obsah správního spisu

10. Žalobkyně a) požádala dne 18. 5. 2021 jménem svým a nezletilé žalobkyně b) o udělení mezinárodní ochrany v České republice.
11. Dne 25. 5. 2021 poskytla žalobkyně a) údaje k podané žádosti. Uvedla, že je křesťanka, stejně jako žalobkyně b), zemi původu opustily dne 7. 12. 2020. Na území České republiky vstoupily dne 18. 5. 2021. O mezinárodní ochranu žádají z důvodu, že Pákistán není bezpečnou zemí pro křesťany. Přišli k nim domů islámští fundamentalisté, kteří je napadli.
12. Dne 25. 5. 2021 byl s žalobkyní a) proveden pohovor. Uvedla, že byla v zemi původu vystavena několika útokům. V roce 2011 jela s manželem na motorce, narazilo do nich auto a žalobkyně a) měla zranění hlavy. V roce 2012 k nim přišel Tálibán. Říkali, že se rouhala a hodili po ní zápalnou láhev. V roce 2014 k nim přišly dvě osoby, zbily je a ukradly jim peníze a počítač. Žalobkyně a) následkem incidentu potratila. Cestou domů dne 7. 11. 2020 žalobkyni a) unesli. Byla propuštěna poté, co její manžel zaplatil výkupné. Žalobkyně a) se na policii neobrátila, protože jí vyhrožovali, že ji zabijí, pokud tak učiní. Zároveň, když se na policii obrátila v roce 2011, policie se o nehodu nezajímala a nevyšetřila ji. Také švagr jim vyhrožoval, že je zabije, obrátí-li se na policii. Její problémy začaly tím, že ji tchán udal imámovi, že kritizovala islám, a imám vydal fatvu, aby ji státní orgány podle zákona potrestaly. Následkem toho si změnila jméno a cítila se v Pákistánu v nebezpečí. V roce 2013 se přestěhovali do Láhauru, ale i tam k nim přišli ozbrojenci v roce 2014. Žalobkyně a) se domnívá, že ji v roce 2020 unesli lidé z Tálibánu. Od roku 2012 platil manžel žalobkyně a) měsíčně 20 000 rupií měsíčně. Když se přestěhovali do Láhauru, přestali platit, ale v roce 2014 si je opět našli. V roce 2015 přestali platit, neboť náčelníka Tálibánu, který peníze vybíral, chytila policie kvůli terorismu. V říjnu 2020 Tálibán opět požadoval peníze. Žalobkyně se na tři týdny schovaly a v listopadu 2020 došlo k únosu žalobkyně a). Na bezpečnostní složky se rodina neobrátila, neboť když si manžel žalobkyně a) stěžoval na švagra, následně ho zmlátili. Zároveň měli zkušenost, že když v roce 2011 nahlásili nehodu, policie se o věc nezajímala a následně byl manžel žalobkyně a) dvakrát zadržen policií. Žalobkyně a) uvedla, že se v případě návratu do Pákistánu obává Tálibánu a armády, neboť švagr, který jim vyhrožoval a nutil je ke konverzi, je voják.
13. Dne 30. 8. 2021 byl s žalobkyní a) proveden doplňující pohovor, v rámci něhož zopakovala důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany a popsala, co prokazují jí doložené dokumenty. Dne 13. 10. 2021 byl s žalobkyní a) proveden doplňující pohovor, který se týkal jejích znalostí o křesťanské víře a o způsobech praktikování křesťanství. Dne 28. 4. 2022 byl s žalobkyní a) proveden další doplňující pohovor. Žalobkyni a) byla dne 23. 6. 2022 dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí.
14. Napadeným rozhodnutím žalobkyním nebyla udělena mezinárodní ochrana. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že nemá žádné pochybnosti o tom, že je žalobkyně a) křesťankou. Žalovaný shledal, že se v případě žalobkyň jedná o potíže rodinného charakteru. Nelze konstatovat, že žalobkyni a) veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před vážnou újmou. Mezinárodní ochrana může být poskytnuta teprve v případě, když byla odepřena ochrana země původu či tato ochrana nebyla ze strany příslušných státních orgánů poskytnuta v odpovídající míře. Žalobkyně a) se na příslušné orgány domovské země obrátila pouze v jednom případě, a to ve věci dopravní nehody, kdy policie dle ní nic nevyšetřila. Mohla podat stížnost u nadřízených orgánů či u soudu. Dle žalovaného však nelze konstatovat,

že policie žalobkyni a) odepřela pomoc. Podle soupisu katolíků z roku 2018 žije v Pákistánu 1 333 450 katolíků. Neexistují žádné konkrétní zákony, které diskriminují křesťany v Pákistánu. Některé články ústavy však zvýhodňují islám proti menšinovým náboženstvím. Členové menšinových náboženských komunit uváděli, že státní orgány nadále nejednotným způsobem prováděly zákony chránící práva menšin, uplatňovaly mechanismy na ochranu náboženských menšin s tím, že vláda byla nedůsledná v ochraně proti společenské diskriminaci a ignoraci a že jejich úřední diskriminace v různé míře přetrvávala. V listopadu 2019 Senát zřídil parlamentní výbor na ochranu menšin před nucenými konverzemi, jehož cílem je vytvářet legislativu proti nuceným konverzím. Náboženské menšiny se však vyjádřily, že mají nadále obavy, že vládní kroky podniknuté ve snaze řešit nucené konverze náboženských menšin na islám jsou nedostatečné. Po nařčení z rouhání oběť a její rodina žijí v neustálém strachu. Zažívají šikanování a výhrůžky od lidí, kteří je nařkli. Nařčená osoba a její rodina nemůže znovu začít normálně žít, protože nemají bezpečné místo k životu. Vnitřní přesídlení je nesmírně obtížné, a i když se to obětem podaří, jsou neustále pronásledovány svými udavači. Pro každého, kdo je, byť jen nařčen z rouhání, je to prakticky trest smrti, i když je propuštěn na svobodu. Z rouhání může být obviněn kterýkoliv občan Pákistánu bez ohledu na své náboženské přesvědčení, tedy tato problematika dopadá na všechny obyvatele země. Nejedná se o prvek, který je uplatňován selektivně vůči konkrétní náboženské skupině, byť u příslušníků náboženských menšin je toto číslo v porovnání s celkovou populací vyšší. Žalovaný neshledal důvody pro udělení azylu z důvodů hodných zvláštního zřetele. Žalovaný neshledal, že by žalobkyním mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Neshledal, že by žalobkyním hrozilo mučení a jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Nelze nijak dovodit, že by žalobkyně byly po svém návratu do vlasti vystaveny jednání, které by bylo možné označit za bezprostředně hrozící vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyně během svého pobytu ve vlasti nečelily žádnému jednání, které by bylo možné považovat za mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Nevyužily všechny zákonné prostředky k ochraně, které jim země jejich původu nabízí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
16. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí *„závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“*.
17. Podle § 2 odst. 5 zákona o azylu se ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmu rozumí *„zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování“*

nebo vážnou újmu, za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup“.

18. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu se původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí „*státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu*“.
19. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu „*azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště*“.
20. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu „*doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště*“. Za vážnou újmu se podle § 14a odst. 2 zákona o azylu považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
21. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 86/2008-101, shledal, že uvádí-li žadatel o mezinárodní ochranu, že byl v zemi původu pronásledován náboženskými fanatiky z důvodu, že se nachází v nábožensky smíšeném manželství, pak lze jím tvrzený důvod kvalifikovat jako azylově relevantní z hlediska § 12 písm. b) zákona o azylu. Takový žadatel může být na základě konkrétních skutkových okolností považován za osobu mající odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. V témže rozsudku Nejvyšší správní soud shledal, že rozhodnutí o neudělení azylu odůvodněné nesplněním podmínek stanovených v § 2 odst. 7 zákona o azylu, ve znění účinném do 20. 12. 2007, jen proto, že žadatel nevyužil zákonné možnosti stěžovat si na postup policie v jeho věci, je v rozporu se smyslem tohoto ustanovení. Nejvyšší správní soud konstatoval, že správní orgán se v kontextu žadatelem tvrzené situace v Pákistánu, v němž dle něj představitelé veřejné moci nejsou ochotni poskytovat ochranu osobám pronásledovaným z náboženských důvodů, a dokonce se na jejich pronásledování často sami podílejí, nemůže toliko odvolat na znění pákistánských zákonů. Výkladem souladným s čl. 6 a čl. 7 odst. 2 směrnice Rady 2004/83/ES lze dovodit povinnost správního orgánu získat si zde dostatečné informace o tom, nakolik je ochrana poskytovaná veřejnými orgány v praxi účinná, a zda k ní stěžovatel mohl mít přístup.
22. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 18. 2. 2021, č. j. 8 Azs 260/2020-28, shledal, že pokud se žadatel o udělení mezinárodní ochrany neobrátil v zemi původu na

policii kvůli vyhrožování ze strany teroristické skupiny, neboť se obával, že by sám mohl být obviněn z příslušnosti k této skupině, a pokud zároveň z obsahu podkladů shromážděných ve správním řízení plynou informace naznačující pouze institucionální, nikoliv reálné a vymahatelné zajištění ochranných mechanismů v zemi původu, je správní orgán povinen se zabývat tím, zda lze v takovém případě považovat možnost domáhat se ochrany v zemi původu za účinný prostředek nápravy ve smyslu § 2 odst. 5 a 6 zákona o azylu.

23. V případě zkoumání odůvodněnosti strachu z pronásledování je třeba aplikovat tzv. test přiměřené pravděpodobnosti: *„Přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu (...) je dána tehdy, když-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamena to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane (tzn. že test „přiměřené pravděpodobnosti“ představuje nižší důkazní standard než v civilních věcech) [tím méně to znamená, že v případě návratu do země původu musí být nastání nežádoucího důsledku prakticky jisté (tzn. že test „přiměřené pravděpodobnosti“ představuje a fortiori i nižší důkazní standard než standard „nade vší pochybnost“ v trestních věcech)]*, nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82.
24. Mezi žalovaným a žalobkyněmi není rozpor v tom, že jsou žalobkyně křesťankami. Zároveň žalovaný nezpochybnil, že žalobkyně a) měla v zemi původu problémy, neboť ji manželovi švagři nutili ke konverzi. Když ji rodina manžela přesvědčovala, aby s manželem konvertovali k islámu, řekla jim, že by naopak oni měli konvertovat ke křesťanství, neboť to je to správné náboženství. Tchán žalobkyně a) o těchto výrocích informoval mešitu, jejíž muftí na ni následně vydal fatvu, kterou jí byl dle práva šaría uložen trest smrti. Žalobkyně a) popsala několik nesnází, kterým čelila následkem vydání fatvy: 1. Žalobkyně a) a její manžel byli oběťmi nehody, kdy do nich záměrně narazilo auto, když jeli na motorce. Žalobkyně a její manžel nehodu nahlásili na policii, k vyšetření nehody však nedošlo a policie se o nehodu nezajímala. 2. Někdo k nim vtrhl domů, křičel, že zde žijí křesťané a hodil po ní hořící láhev, která jí způsobila popáleniny na 33 % těla. 3. Manžel žalobkyně a) platil měsíčně 20 000 rupií mešitě, aby ji nezabili. 4. Po přestěhování do Láhauru k nim přišli neznámí pachatelé, vzali jim peníze, laptop, mobil a hrozili, že zastaví-li manžel žalobkyně a) platby, znásilní ji a zabijí, aby lidé věděli, co dělají nevěřícím. Žalobkyně a) následkem tohoto incidentu potratila. 5. V roce 2020 přišli Talibánci do kanceláře manžela žalobkyně a), požadovali po něm peníze a další služby s výhrůžkou, že jinak žalobkyni a) zabijí. 6. Dne 7. 11. 2020 byla žalobkyně unesena a propuštěna po zaplacení výkupného. Kromě těchto incidentů byl manžel žalobkyně a) dvakrát zajištěn policií v roce 2011. Žalobkyně a) se domnívá, že k tomuto zajištění došlo z iniciativy jejího švagra, který chtěl, aby celá rodina konvertovala k islámu. Zároveň po podání stížnosti manželem žalobkyně a) na svého švagra k nim domů přišli vojáci a zbili manžela žalobkyně a) za to, že si stěžoval. Švagr jim vyhrožoval, že budou-li si opět stěžovat, předá jejich jména Tálíbanu a nikdo jim pak už nepomůže.
25. Žalobkyně v první řadě namítaly, že si žalovaný měl zaopatřit další zprávy, které by se týkaly případu žalobkyně a). Zároveň namítaly, že žalovaný nesprávně vyhodnotil skutkový stav, když neshledal, že žalobkyně splňují podmínky pro udělení mezinárodní

ochrany, a to konkrétně ve vztahu k posouzení otázky, zda by státní orgány země původu byly ochotny a schopny poskytnout žalobkyni a) ochranu. Soud neshledal, že si žalovaný neopatřil dostatek informací o zemi původu. Shledal však důvodnou druhou námitku, a to, že žalovaný pochybil při vyhodnocení případu žalobkyň na základě shromážděných podkladů rozhodnutí.

26. V případě žalobkyně a) byla vydána fatva, která ji obviňuje z rouhání a odsuzuje ji podle práva šaría k trestu smrti. Ze zprávy Pákistán, Informace rady pro imigraci a uprchlíky, PAK200386.E, z 15. 1. 2021 vyplývá, že fatva vydaná muftím „*nemá žádnou právní platnost a její dodržování zůstává dobrovolné, dokud ji soud nepřijme v podobě soudního rozhodnutí*“. Zpráva dále ve vztahu k případům rouhání uvádí: „*hlavním zdrojem obav v souvislosti s policejními vyšetřováními případů rouhání je to, že policie se řídí náboženskými výnosy zvanými fatva od místních duchovních, když posuzuje, zda se nařčené osoby skutečně dopustily rouhání. Policejní praxe spočívající v tom, že v rámci svého vyšetřování shromáždí fatvy, byla organizací Amnesty International potvrzena státním zástupcem, který se zabýval několika případy rouhání, a byla také uznána v jednom rozsudku vrchního soudu. Fatvy lze používat jako důkaz získaný policií k potvrzení toho, že údajný výrok nebo čin byl skutečně rouhavý, přestože tyto fatvy nemají žádnou zákonnou důkazní hodnotu, pokud není autor fatvy předvolán k soudu, aby svědčil. Podle jednoho právníka, který často zastupuje osoby nařčené z rouhání, policie tím, že zařadí fatvu do úředního spisu, sděluje soudu, že osoba s určitým náboženským postavením podporuje tvrzení stěžovatele, že oznámené skutečnosti se rovnají rouhání.*“
27. Informace Australské vlády, 25. 1. 2022, Zpráva o zemi Ministerstva zahraničních věcí a obchodu (DFAT) – Pákistán uvádí, že paragraf 295 staví mimo zákon použití „*hanlivých poznámek*“ namířených proti Prorokovi. Trestem za rouhání je smrt. Zpráva dále uvádí, že „*Centrum pro sociální spravedlnost (CSJ) zaznamenalo v roce 2020 celkem 200 žalob za rouhání, což je historicky rekordní počet, který je všeobecně dáván do souvislosti s narůstající náboženskou nesnášenlivostí. Na základě těchto žalob bylo 35 osob odsouzeno k trestu smrti. Obvinění z rouhání v nepřiměřeně vysoké míře postihuje náboženské menšiny: v 70 procentech případů byli obvinění šiité, ve 20 procentech ahmadijci a ve 3,5 procentech křesťané. Falešná obvinění z rouhání jsou vznášena za účelem vyřizování osobních sporů, jako tomu bylo v případě paní Asia Bibi, křesťanské ženy, odsouzené v roce 2010 k trestu smrti za rouhání poté, co došlo ke sporu mezi ní a muslimskými sousedy, v němž s ní odmítli sdílet vodu, protože je křesťanka.*“ Dle zprávy je procento odsuzujících rozsudků vynesených za rouhání u soudů nižší instance vysoké a soudci jsou často pod nesmírným tlakem veřejnosti, aby shledali obviněného vinným. Většinu odsuzujících rozsudků za rouhání soudy vyšší instance zruší, ale jedinec obviněný z rouhání pravděpodobně stráví ve vězení celá léta. Jedincům obviněným z rouhání hrozí mimosoudní zabití před jejich vzetím do vazby, během jejich pobytu ve vazbě i po jejich vzetí do vazby. Zpráva poukazuje na několik případů, kdy došlo k zabití osob obviněných z rouhání. K případu zabití Tahira Naseema zpráva uvádí, že se v ulicích „*shromáždily tisíce lidí na podporu Naseemova vraha a politici navštěvovali vraha v domov a policisté s ním pózovali a pořizovali si s ním selfička*“. Lidé obvinění z rouhání jsou vystaveni vysokému riziku mimosoudního násilí a trestu smrti a vysokému riziku společenské a úřední diskriminace v podobě lidového odsouzení, nespravedlivých soudních procesů a nedostatečné státní ochrany. Tato rizika jsou obzvláště naléhavá v případě příslušníků náboženských menšin, včetně šiitů, amadijců, křesťanů a hinduistů.

28. Informace Ministerstva vnitra Velké Británie, únor 2021, Pákistán: Křesťané a křesťanští konvertité, odkazuje na zprávu, dle níž policie zasáhla ve vícero případech, aby potlačila davové násilí namířené proti jedincům nařčeným z rouhání. Tato zpráva má dále zmiňovat případ, v němž policie přesvědčila muslimského duchovního, který vyzval k útokům na domovy křesťanů, aby stáhl obvinění z rouhání, které vznesl proti jednomu křesťanovi. Zpráva však dodává, že v jiných případech policie zatkla nařčenou osobu a vznesla proti ní obvinění podle zákona o rouhání a ne vždy vznesla obvinění proti pachatelům násilí. I tato zpráva dále uvádí, že nesprávné uplatňování a zneužívání pákistánských zákonů proti rouhání k vyřizování osobních sporů je běžným jevem a náboženské menšiny, včetně křesťanů, jsou tímto postihovány v neúměrně vysoké míře. Dále zpráva odkazuje na zprávu Všestranické parlamentní skupiny pro mezinárodní svobodu vyznání či víry a Všestranické parlamentní skupiny pro pákistánské menšiny (zpráva APPG z roku 2019), dle níž *„bylo zaznamenáno mnoho případů, kdy byli lidé křivě nařčeni z rouhání protistranami při hádkách nebo konfliktech. Právníci delegaci sdělili, že v Pákistánu jsou nařčeni z rouhání zaevidována místními policisty, kteří často téměř vůbec nevyšetří věrohodnost těchto tvrzení, nebo kteří jsou někdy ochotni zaevidovat případy na základě prvního oznámení trestného činu za úplatek.“* Zpráva dále cituje organizaci *Christian Solidarity Worldwide*, která ve své zprávě v roce 2019 uvedla, že se dozvěděla, že *„jakmile se objeví nařčení, oběť a její rodina žijí v neustálém strachu. Zažívají šikanování a výhrůžky od lidí, kteří je nařkli, i když se zjistí, že je nařčení falešné. Nařčená osoba a její rodina nemůže znovu začít normálně žít, protože nemají bezpečné místo k životu. Vnitřní přesídlení je nesmírně obtížné, a i když se to obětem podaří, jsou neustále pronásledovány svými udavači. Zohra Yusuf, předsedkyně Pákistánské komise pro lidská práva (HRCP [v roce 2017] uvedla: ‘Pro každého, kdo je byť jen nařčen z rouhání, je to prakticky trest smrti, i když je propuštěn na svobodu.’“*
29. Přestože žalobkyně a) nebyla obviněna z rouhání, má soud za to, že z uvedených zpráv o zemi původu jednoznačně vyplývá, že by vyhledání policie za účelem poskytnutí ochrany před incidenty souvisejícími s vydáním fatvy, dle níž byla podle práva šaría odsouzena za rouhání k trestu smrti, nevedlo ke zlepšení její situace. Naopak, vyhledání policie a informování policie o vydané fatvě mohlo situaci žalobkyně značně zkomplikovat. Na základě informací shromážděných žalovaným nelze dospět k závěru, že se žalobkyně měla obrátit na státní orgány v zemi původu s žádostí o poskytnutí ochrany. Naopak, ze zpráv vyplývá, že je přiměřeně pravděpodobné, že by státní orgány v zemi původu nebyly ochotny a možná ani schopny poskytnout žalobkyni účinnou ochranu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyjmenovává, jaké možnosti ochrany žalobkyni poskytuje právní řád země jejího původu, neposuzuje však faktický stav a reálnou šanci žalobkyně a) domoci se účinné ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003-89), a to přestože jím shromážděné zprávy dostatečně vykreslují situaci v Pákistánu a lze na základě nich posoudit reálnou možnost žalobkyně domoci se ochrany v zemi původu.
30. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že se v případě žalobkyně a) jedná pouze o rodinnou záležitost. Tento závěr však neobstojí s ohledem na vydanou fatvu, která požaduje smrt žalobkyně a). Přestože původem potíží žalobkyně a) byly snahy švagrů, aby ona a její manžel konvertovali na islám, s ohledem na vydanou fatvu se již nejedná pouze o problém v rámci rodiny. Jak uvádí zprávy o zemi původu, důvodem nařčení z rouhání je často řešení soukromých sporů. Nicméně následkem vydané fatvy byly incidenty, kdy byli žalobkyně a) a její manžel ohroženi osobami, které nejsou jejich

rodinnými příslušníky. Závěr, že se jedná o obyčejný rodinný konflikt, před nímž může žalobkyně ochránit policie, je v rozporu se spisovým materiálem.

31. Na základě žalobkyní a) uvedených skutečností a shromážděných zpráv má soud za to, že žalobkyně a) má s ohledem na vydanou fatvu možnost buď nadále platit mešitou požadovaný poplatek a doufat, že ji to ochrání před trestem smrti, který jí byl fatvou uložen, anebo poplatek neplatit, což by mohlo vést k dalšímu nátlaku na žalobkyni a) a případně k jejímu zabití. Přestane-li manžel žalobkyně platit mešitě poplatek za nevykonání fatvy, mohou dotyčné osoby na žalobkyni také podat trestní oznámení z důvodu rouhání, které podpoří vydanou fatvou, případně mohou o rouhání žalobkyně informovat další osoby, které by měly zájem o potrestání žalobkyně mimosoudně.
32. Žalovaný ve svém rozhodnutí poukázal na tvrzení žalobkyně a), že po rozvodu s manželovou sestrou již švagr neměl zájem na jejich konverzi. Nelze však pominout, že žalobkyně a) v rámci provedených pohovorů opakovaně uváděla, že se obává svých švagrů a také Tálibánu. Žalovaný se však touto otázkou blíže nezabýval a nevyjasnil, nakolik trvá hrozba ze strany švagra po rozvodu. Zároveň má soud za to, že s ohledem na již vydanou fatvu bude žalobkyně a) i v případě pominutí zájmu švagra o její konverzi předmětem zájmu osob, které mají informace o fatvě vydané na základě stížnosti podané jejím tchánem.
33. Z těchto důvodů lze mít za přiměřeně pravděpodobné, že žalobkyně a) bude v případě návratu do země původu opět vystavena použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí, právním, správním, policejním nebo soudním opatřením, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem, nebo nepřiměřenému nebo diskriminačnímu trestnímu stíhání nebo trestání (srovnej čl. 9 odst. 2 písm. a), b), c) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany, tzv. kvalifikační směrnice). Žalobkyně a) tak má odůvodněný strach z pronásledování v případě návratu do Pákistánu.
34. Žalobkyně zároveň namítaly, že správní orgán nesprávně zhodnotil stav, když žalobkyni a) odmítl udělit mezinárodní ochranu formou doplňkové ochrany z důvodu hrozící vážné újmy v podobě nelidského či ponižujícího zacházení nebo potrestání žalobkyně a) dle zákonů o rouhání. Žalovaný při posouzení otázky, zda žalobkyním hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu zohledňoval situaci navrátilců do Pákistánu. Konstatoval, že žalobkyně během svého pobytu v zemi původu nečelily žádnému jednání, které by bylo možné považovat za mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest. Žalovaný v této souvislosti opět uvedl, že žalobkyně a) nevyužila všechny zákonné prostředky k ochraně své osoby, které jí země jejího původu nabízí.
35. Soudcovská analýza ke kvalifikační směrnici (Qualification for International Protection, Judicial analysis, second edition, dostupná z: <https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-qualification-international-protection-second-edition>, s. 189) uvádí ve vztahu k výkladu článku 15a odst. 2 písm. b), že Evropský soud pro lidská práva ve svém rozsudku ve věci *Selmouni* stanovil, že minimální závažnost požadovaná pro použití čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv je z povahy věci relativní, závisí na všech okolnostech případu, jako je délka trvání

zacházení, její fyzické nebo psychické účinky a v některých případech pohlaví, věk a zdravotní stav oběti. V některých případech může jeden skutek způsobit silnou bolest nebo utrpení (např. znásilnění úřední osobou). V jiných případech splní tento práh kumulace nebo kombinace různých činů. Evropský soud pro lidská práva několikrát shledal, že také psychické násilí bylo nelidským nebo ponižujícím zacházením. Například ve věci *Gäfgen proti Německu* ESLP považoval hrozbu mučením za nelidské zacházení (rozsudek velkého senátu ze dne 1. 6. 2010, č. 22978/05, § 93, 131). Ve věci *Hasan Ilham proti Turecku* (rozsudek ze dne 9. 11. 2004, č. 22494/93, § 107) ESLP shledal vypálení domu bezpečnostními složkami za porušení zákazu nelidského zacházení.

36. Soud má za to, že na základě žalobkyní tvrzených skutečností a žalovaným shromážděných zpráv o zemi původu lze mít za to, že žalobkyně a) bude v případě návratu opět čelit nebezpečí ze strany Tálibánu i možného postihu z důvodu vydané fatvy. Městský soud se tak domnívá, že žalobkyni a) hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy, a to buď zabitím nebo fyzickým či psychickým násilím z důvodu vydané fatvy. V případě návratu by žalobkyně odůvodněně žila ve strachu před případným dalším napadením, vniknutím do domu nebo únosem. Soud má tedy za to, že žalobkyni hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy buď jedním skutkem, nebo kumulací různých činů, které mohou vést k dlouhodobému psychickému tlaku. Na základě shromážděných informací o zemi původu přitom nelze mít za to, že by Pákistán tyto případy účinně řešil, neboť by naopak, žalobkyni a) v případě nahlášení problémů souvisejících s fatvou mohlo hrozit vyšetřování podle zákona o rouhání proti islámu.
37. Městský soud se zabýval námitkou žalobkyň, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, tuto námitku však neshledal důvodnou. Námitka ze strany žalobkyň zůstala v obecné rovině, přičemž z rozhodnutí je zcela zřejmé, na základě kterých skutečností a důkazů žalovaný rozhodoval a k jakým závěrům ve věci dospěl.
38. Žalobkyně a) zároveň obecně namítla, že neměla možnost podrobně vypovídat, neboť byla tlumočnickem opakovaně upozorňována na nutnost hovořit stručně a nebyla poučena o možnosti získat právní zastoupení. Soud neshledal, že by tento postup způsobil nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobkyně a) na pokyny tlumočnicka, aby se vyjadřovala stručně, upozornila již v rámci doplňujících pohovorů, kdy jí byla také dána možnost svá původní vyjádření rozvést a doplnit. Žalobkyně a) zároveň do spisu doplnila několik dokumentů se svým vyjádřením. Měla-li zájem, mohla svou žádost dle svého zvážení doplnit, a to ústně v rámci doplňujících pohovorů, písemně v rámci vyjádření nebo i v rámci své žaloby. Žalobkyně však ani ve své žalobě neuvádí, že by chtěla doplnit nějaké konkrétní skutečnosti, v jejichž uvedení jí měl tlumočnick bránit. Obdobně soud neshledal, že by nepoučení o možnosti právního zastoupení způsobilo nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobkyně ani neuvádí, jakým způsobem jí mělo chybějící poučení o možnosti právního zastoupení zkrátit na právech. Měla-li zájem nechat se v rámci řízení právně zastoupit a měla-li pochybnosti o této možnosti, měla vyvinout určitou aktivitu a zeptat se žalovaného na své možnosti v této oblasti.
39. S ohledem na výše uvedené tedy soud shledal, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se správním spisem a nemá v nich oporu, neboť na základě skutkových okolností a informací o zemi původu žalobkyň, které žalovaný shromáždil, nebylo možné trvat na tom, že se žalobkyně a) měla obrátit na státní orgány v zemi původu za účelem poskytnutí ochrany, neboť tyto by jí zřejmě

nebyly ochotny a ani schopny poskytnout ochranu před pronásledováním či vážnou újmou.

40. Žalovaná ve svém vyjádření souhlasila s projednáním věci bez nařízení ústního jednání. Žalobkyně sice žádaly o nařízení ústního jednání ve věci, soud však shledal důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí pro vady řízení bez jednání ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisovým materiálem a nemá v nich oporu.
41. Městský soud nepřistoupil k provedení důkazů, které žalobkyně navrhly, neboť tyto měly dokládat skutečnosti, které dokládají již zprávy shromážděné žalovaným. Provedení navrhovaných důkazů by tak bylo v daném případě nadbytečné. Žalobkyně mohou tyto důkazy navrhnout k provedení v dalším řízení před žalovaným.
42. Žalobkyně a) ve své žalobě namítala, že jí pronásledování hrozí z důvodu náboženského vyznání a vyhlášení fatvy na její osobu jako příslušníka křesťanské menšiny. Vzhledem k tomu, že žalovaný neshledal, že má žalobkyně odůvodněný strach z pronásledování, neposuzoval dále, zda jí toto pronásledování hrozí z azylově relevantního důvodu, proto soud nemohl tuto otázku nyní přezkoumat.
43. V dalším řízení bude na žalovaném, aby posoudil, zda žalobkyni a) hrozí pronásledování z azylově relevantního důvodu. Žalovaný je přitom na základě závazného právního názoru soudu, na základě dosavadně zjištěných skutečností a podkladů rozhodnutí, povinen vycházet ze závěru soudu, že žalobkyně a) nemohla v Pákistánu získat ochranu ze strany státních orgánů. Neshledá-li žalovaný, že žalobkyni hrozí pronásledování z azylově relevantního důvodu, a zároveň v rámci dalšího řízení nevyplynou okolnosti, které by mohly mít zásadní vliv na dosavadní posouzení věci, udělí žalovaný žalobkyni a) doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu.
44. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byly ve věci samé úspěšné, proto jim přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobkyněmi v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a sepsí žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], snížené o 20 % podle § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., tedy 2 x 2 úkony po 2 480 Kč, tj. 9 920 Kč. Dále byla žalobkyním přiznána náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby podle ustanovení § 13 odst. 4 advokátního tarifu po 300 Kč; celkem tedy paušální náhrada činí 600 Kč. Odměna advokáta byla zvýšena o DPH ve výši 21 %, tj. o 2 209,20 Kč. Celkem tak náklady řízení žalobce činí 12 729,20 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 6. dubna 2023

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně